

Väljaandja:	Sotsiaalkaitseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.09.2019
Avaldamismärge:	RT I, 19.12.2018, 23

Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed

Vastu võetud 21.12.2015 nr 74
[RT I, 29.12.2015, 41](#)
jõustumine 01.01.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.08.2016	RT I, 27.08.2016, 5	01.09.2016
21.12.2017	RT I, 29.12.2017, 13	01.01.2018
30.10.2018	RT I, 02.11.2018, 5	05.11.2018
12.12.2018	RT I, 19.12.2018, 13	01.01.2019, osaliselt 01.07.2019, 01.01.2020.

Määrus kehtestatakse [sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 47 lõigete 3⁴, 5 ja 8, § 48 lõike 2, § 50 lõike 10, § 51 lõike 2, § 52 lõike 3 ja § 55 lõike 3 alusel.
[\[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.01.2019\]](#)

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega sätestatakse:

- 1) abivahendite loetelu, kuhu on kantud sotsiaalhoolekande seaduse § 48 lõikes 3 nimetatud andmed (määruse lisa);
- 2) abivahendi müügi või üürimise korral tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemisel taotlusele kantavate andmete ja taotlusele lisatavate dokumentide loetelu;
- 3) abivahendi kasutamise nõustamise täpsustatud kord ja ulatus;
- 4) enne isiku kasutuses oleva abivahendi kasutusaja lõppemist tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise täpsustatud tingimused, juhud ja kord;
- 5) abivahendi omaosaluse vähendamise täpsustatud tingimused, juhud ja kord;
- 6) abivahendi kaardi andmekoosseis.

§ 2. Taotlusele kantavad andmed ja taotlusele lisatavad dokumendid

(1) Isik esitab abivahendi eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemisel järgmised andmed:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, isikukood;
- 2) taotleja kontaktandmed (aadress, telefon, e-posti aadress);
- 3) otsuse kättesaamise viis (postiaadress, e-posti aadress).

(2) Isik esitab abivahendi müüja või üürija poole pöördumisel perearsti, eriarsti, õe, füsioterapeudi või tegevusterapeudi tõendi või rehabilitatsiooniplaani abivahendi vajaduse kohta ISO-koodi täpsusega.
[\[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.07.2019\]](#)

(2¹) Abivahendi kasutamise vajaduse võib tuvastada ja sellekohase tõendi väljastada füsioterapeut või tegevusterapeut, kellel on füsioterapeudi või tegevusterapeudi kutse või riiklikult tunnustatud kõrgharidus füsioteraapias või tegevusterapias või sellele vastav kvalifikatsioon ning kes töötab tõendi väljastamise hetkel füsioterapeudi või tegevusterapeudina rehabilitatsiooni- või tervishoiuteenuse osutaja juures.
[\[RT I, 29.12.2017, 13- jõust. 01.01.2018\]](#)

(2²) Abivahendi kasutamise vajaduse võib tuvastada ja sellekohase tõendi väljastada õde, kes on läbinud abivahendi vajaduse tuvastamise koolituse.
[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.07.2019]

(3) Erandi taotlemisel lisab isik taotlusele:

- 1) abivahendite loetelus abivahendile kehtestatud piirhinna ühekordse tõstmise või loeteluvälise abivahendi taotlemisel või kui abivahendile ei ole kehtestatud piirhinda, vähemalt kaks ühestel alustel võrreldavat hinnapakkumust;
- 2) enne abivahendi kasutusaja lõppu sama ISO-koodi ja nimetusega abivahendi taotlemisel selgitused ja põhjendused uue abivahendi vajaduse kohta;
- 3) abivahendi omaosaluse vähendamiseks selgitused ja põhjendused omaosaluse vähendamise vajaduse kohta;
- 4) lõikes 2 nimetatud tõendi abivahendi vajaduse kohta.

[RT I, 02.11.2018, 5- jõust. 05.11.2018]

§ 3. Abivahendi kaart

(1) Abivahendi kaardile kantakse järgmised andmed:

- 1) isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood;
- 2) märgede õigustatuse aluse kohta;
- 3) ettevõtte poolt abivahendi kaardile lisalehe lisamise korral lehe järjekorranumber, kuupäev ja allkiri;
- 4) kaardi kehtivuse aeg;
- 5) kaardi väljastaja nimi ja allkiri;
- 6) abivahendi väljastamise kuupäev;
- 7) abivahendi väljastanud ettevõtte nimi;
- 8) abivahendi ISO-kood;
- 9) abivahendi nimetus;
- 10) abivahendite kogus;

10¹) riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmisega tasutav summa käibemaksuga;

[RT I, 29.12.2017, 13- jõust. 01.01.2018]

10²) isiku omaosaluse summa käibemaksuga;

[RT I, 29.12.2017, 13- jõust. 01.01.2018]

- 11) tellimustoodete puhul tellimuse esitamise kuupäev;
- 12) üüritava abivahendi puhul tagastamise kuupäev;
- 13) abivahendi väljastanud ettevõtte esindaja allkiri;
- 14) isiku allkiri või tema esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja allkiri.

(2) Müüja või üürija esitab abivahendi eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisel järgmised andmed:

- 1) isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood;
- 2) abivahendi väljastamise kuupäev;
- 3) abivahendi ISO-kood;
- 4) abivahendi nimetus;
- 5) märgede, kas tegu on müügi- või üüritehinguga;
- 6) abivahendite kogus;
- 7) abivahendi kogumaksumus;
- 8) abivahendi piirhind;
- 9) riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmisega tasutav summa käibemaksuga;
- 10) isiku omaosaluse summa käibemaksuga;
- 11) käibemaksumäär;
- 12) abivahendi määranud tervishoiutöötaja registrikood;
- 13) üüritava abivahendi seerianumber;
- 14) meditsiiniseadme seaduse § 8 tähenduses tellimusmeditsiiniseadme identifitseerimisandmed.

§ 4. Abivahendi üürimine

(1) Teenuseosutaja säilitab abivahendi üürimisel hoolduse raames välja vahetatud elektroonilisi komponente ja muid osi, mille maksumus ületab 100 eurot, kolm kuud. Garantiiremondi käigus ja muude kui riigieelarveliste vahendite eest välja vahetatud osi ei ole vaja säilitada.

(2) Teenuseosutaja tagab liikumisabivahendit kasutavale isikule üürimise ajal tehtavate hooldustööde ajaks asendustoote.

(3) Abivahendi üürimisel kinnitab isik hooldustööde tegemist teenuseosutaja poolt allkirjaga.

(4) Teenuseosutaja säilitab käesolevas määruses abivahendile kehtestatud kasutusaja jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis üüritava abivahendi hooldustööde kohta järgmised andmed:

- 1) hoolduse raames tehtud tööd;
- 2) tööde teostamise kuupäev;
- 3) isiku allkiri.

§ 5. Abivahendi sobitamine ja kohandamine

(1) Teenuseosutaja on kohustatud sobitama ja kohandama abivahendi vastavalt kasutaja individuaalsetele eripäradele.

(2) Vaidluse korral on teenuseosutajal ja kasutajal õigus pöörduda Sotsiaalkindlustusameti poole eksperdiarvamuse saamiseks, et tagada kasutajale sobivad ja kulutõhusad abivahendi kohandused.

§ 6. Abivahendi kasutamise nõustamine

Teenuseosutaja on kohustatud kasutajale või tema esindajale selgitama:

- 1) õigeid ja eesmärgipäraseid abivahendi kasutamise tingimusi;
- 2) abivahendi hooldamise tingimusi;
- 3) abivahendi kasutamisega seotud ohutingimusi;
- 4) üürimise korral abivahendi kohustusliku hoolduse tingimusi ja sagedust.

§ 7. Erandjuhtudel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine

(1) Isikul on õigus taotleda tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisel erandi tegemist, kui isik taotleb:

- 1) omaosaluse vähendamist;
- 2) uut abivahendit enne talle hüvitatud sama ISO-koodiga abivahendi kasutusaja lõppu;
- 3) abivahendit, mis ei ole kantud ISO-koodi täpsusega käesoleva määruse lisasse;
- 4) piirlimiidi suurendamist;
- 5) abivahendile kehtestatud piirhinna ühekordset muutmist;
- 6) abivahendile kehtestatud müügi- või üüritehingu nõude ühekordset muutmist.

[RT I, 29.12.2017, 13- jõust. 01.01.2018]

(2) Sotsiaalkindlustusamet vähendab omaosalust, kui üksi elavale isikule või tema perekonnale on taotlemise kuul või sellele eelnenud 12 kuu jooksul makstud toimetulekutoetust.

(3) Enne kasutusaja lõppu on isikul õigus sama ISO-koodiga abivahendi eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisele, kui abivahend on muutunud kasutajale ebasobivaks:

- 1) tervislikel põhjustel (näiteks kuulmise või nägemise halvenemine);
- 2) kasutajast mitteolenevatel põhjustel (näiteks kasvamine lapseas või hävimine õnnetusjuhtumi tagajärjel).

(4) Sotsiaalkindlustusamet võib erandkorras abivahendi kasutusaja jooksul piirlimiiti suurendada, kui isikul on diagnoosist või funktsioonihäirest tulenev põhjendatud vajadus piirlimiidist suurema koguse kasutamiseks.

(5) Kõneprotsessori, sama aktiivsusgrupi üla- ja alajäsemeproteesi, silma- ja rinnaproteesi, valge kepi, punktikirjavarustuse, punktikirja kirjutusmasina, kalkulaatori, helisalvestus- ja heliesitusseadmete, akustilise signaaliga seadme, kellade ja ajanäitajate, arvutite väljundseadmete, mõõteriistade ning riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isiku puhul uriini absorbeerivate abivahendite eest võtab Sotsiaalkindlustusamet pärast käesoleva määruse lisas ettenähtud esimese kasutusaja lõppu tasu maksmise kohustuse üle ilma abivahendi vajaduse tuvastamiseta ja isiku taotluseta.

[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.01.2019]

§ 8. Rakendussätted

(1) Enne 2020. aasta 1. jaanuari väljastatud perearsti, eriarsti, õe, füsioterapeudi või tegevusterapeudi tõendi või rehabilitatsiooniplaani korral väljastatakse abivahend käesoleva määruse § 2 lõikes 2 nimetatud ISO-koodi puudumisel tõendil või rehabilitatsiooniplaanis märgitud nimetuse või kirjelduse alusel, kui see võimaldab abivahendi ISO-koodi täpsusega kindlaks määrata.

[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.07.2019]

(2) 2016. aasta 1. jaanuari seisuga laenutuses olevatele abivahenditele kohaldatakse üürimise nõudeid järgmiste erisustega:

- 1) pärast 2013. aasta 1. jaanuari laenutusse registreeritud abivahendi kasutusaeg lõpeb pärast 2016. aasta 1. jaanuari käesoleva määruse lisas abivahendile kehtestatud kasutusajaga, kuid mitte varem kui kasutuslepingu lõppemisega;
- 2) ajavahemikul 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2012. aasta 31. detsembrini laenutusse registreeritud abivahendi kasutusaeg lõpeb pärast 2016. aasta 1. jaanuari käesoleva määruse lisas abivahendile kehtestatud kasutusajast 3/4 möödumisel, kuid mitte varem kui kasutuslepingu lõppemisega;
- 3) ajavahemikul 2007. aasta 1. jaanuarist kuni 2009. aasta 31. detsembrini laenutusse registreeritud abivahendi kasutusaeg lõpeb pärast 2016. aasta 1. jaanuari käesoleva määruse lisas abivahendile kehtestatud kasutusajast poole möödumisel, kuid mitte varem kui kasutuslepingu lõppemisega;
- 4) 2006. aasta jooksul laenutusse registreeritud abivahendi kasutusaeg lõpeb 2018. aasta 1. jaanuaril, kuid mitte varem kui kasutuslepingu lõppemisega;

5) enne 2006. aasta 1. jaanuari laenutusse registreeritud abivahendi kasutusaeg lõpeb 2017. aasta 1. jaanuaril, kuid mitte varem kui kasutuslepingu lõppemisega.
[RT I, 27.08.2016, 5- jõust. 01.09.2016]

§ 9. Määruse jõustumine

- (1) Määrus jõustub 1. jaanuaril 2016. a.
- (2) Määruse § 2 lõike 2 punkt 2 jõustub 1. juulil 2016. a.

Lisa Abivahendite loetelu
[RT I, 19.12.2018, 13- jõust. 01.07.2019]